

BSJP

Law. Results. Efficiency.

Czy taka trudna czy Prosta Spółka Akcyjna? – Słów kilka o ładzie korporacyjnym P.S.A.

15 września 2021 roku

dr Katarzyna Reszczyk - Król

Senior Associate | Adwokat

Wprowadzenie: Garść faktów

- **Przepisy o p.s.a. weszły w życie 1 lipca 2021 roku (pierwotnie miały wejść w życie 1.03.2020 r.);**
- **W KRS zarejestrowano już 125 prostych spółek akcyjnych (stan na 15.09.2021) (w tym czasie sp. z o.o. jest zarejestrowanych 621.204, a S.A.: 28.242);**
- **Liczba przepisów w k.s.h. o prostej spółce akcyjnej: 134.**
- **Liczba przepisów o sp. z o.o.: 159.**
- **Liczba przepisów o S.A.: 225.**

A group of people are sitting around a wooden table in a modern office or co-working space. They are all focused on their laptops. One person in the foreground is wearing a headset, suggesting they might be in a customer support or remote work environment. The atmosphere is professional and collaborative.

2. Swoboda wyboru ładu korporacyjnego w prostej spółce akcyjnej

Swoboda wyboru ładu korporacyjnego w prostej spółce akcyjnej (1)

- Prosta spółka akcyjna jest jedyną spółką (poza Spółką Europejską (S.E.)), w której możliwy jest wybór między modelem monistycznym a dualistycznym organizacji spółki.
- Założyciele (akcjonariusze) są uprawnieni do wyboru modelu ładu korporacyjnego, tj.:
  - 1) dualistycznego: zarząd (obligatoryjny), rada nadzorcza (fakultatywna);
  - 2) monistycznego: rada dyrektorów (*board of directors*)
- Wybór modelu ładu korporacyjnego musi być dokonany w umowie spółki, nie stoi to na przeszkodzie, aby na późniejszym etapie – na mocy zmiany umowy spółki – dokonać zmiany przyjętego ładu korporacyjnego.

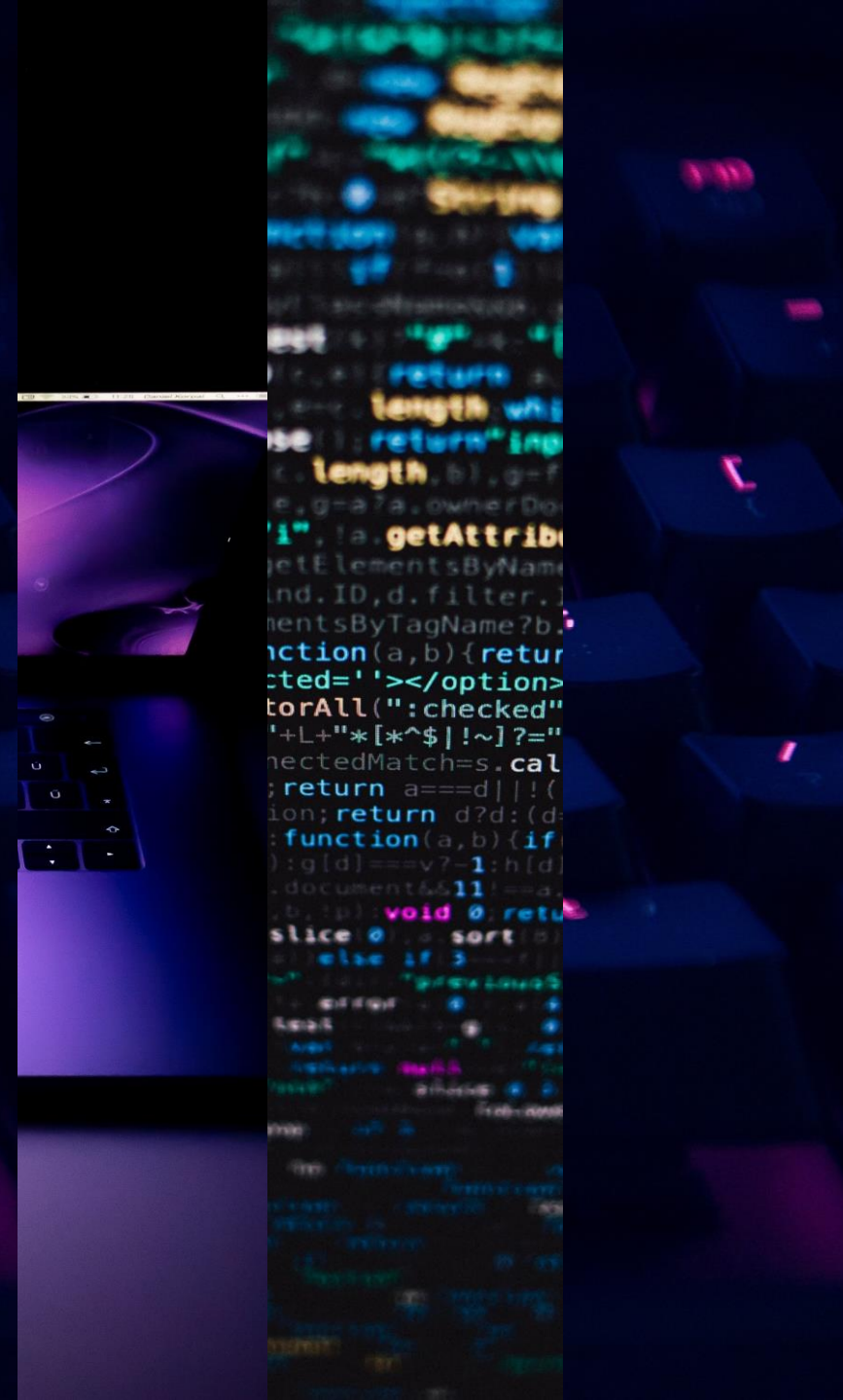

Swoboda wyboru ładu korporacyjnego w prostej spółce akcyjnej (2)

- **W modelu dualistycznym** akcjonariusze mogą zdecydować się na 1) powołanie zarządu i rady nadzorczej (w przeciwieństwie do sp. z o.o. i S.A. jej powołanie zawsze jest dobrowolne) albo 2) wyłącznie zarządu (nawet jednoosobowego).
- **W modelu monistycznym** należy powołać radę dyrektorów, ale wystarczające jest powołanie tylko jednego dyrektora (pełni on wtedy rolę taką jak jednoosobowy zarząd).

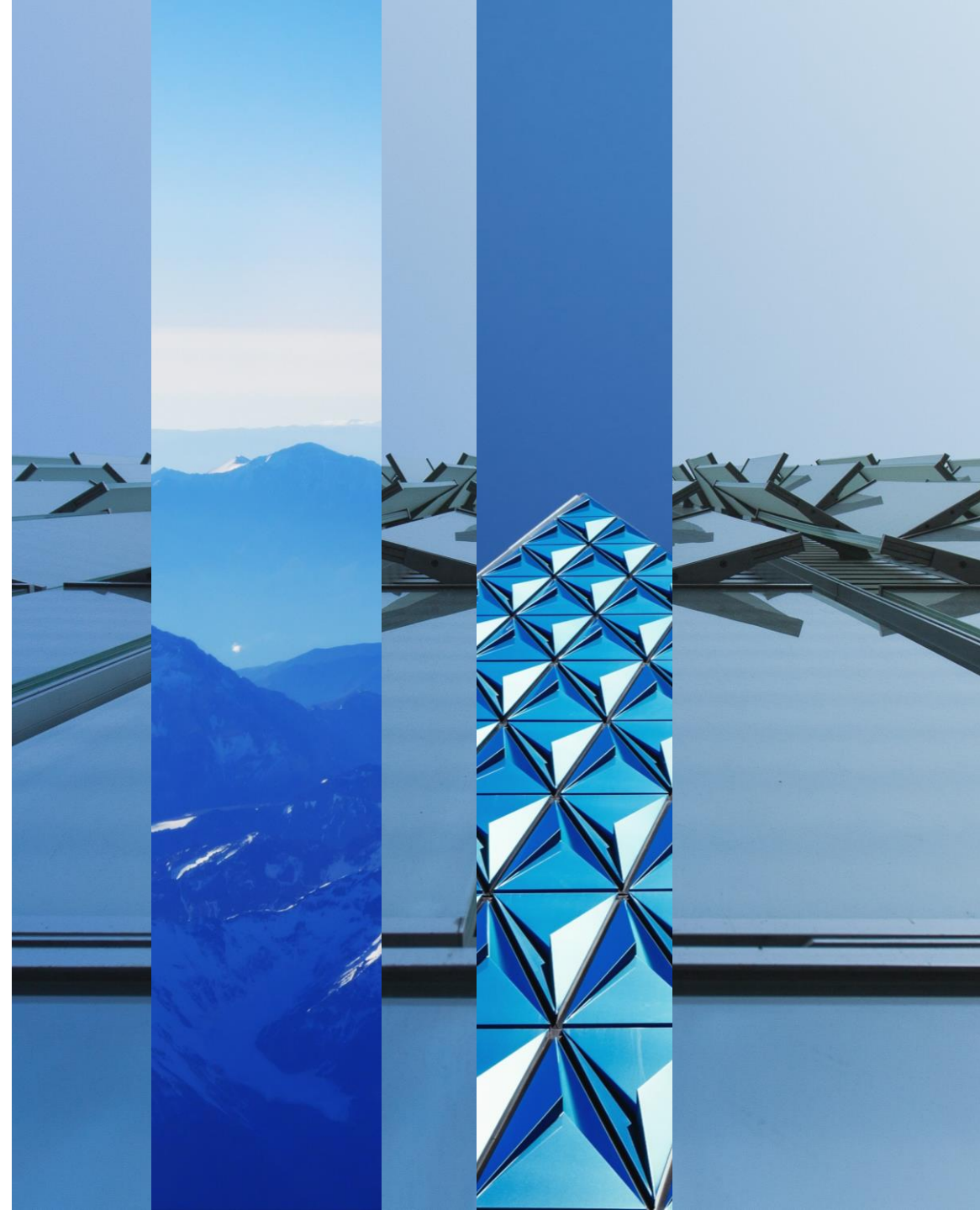
3. Pozycja zarządu p.s.a., kompetencje:

- Zakres kompetencji: prowadzenie spraw spółki i reprezentacja spółki
- **Prowadzenie spraw spółki dotyczy:**
  - 1) czynności kierowniczych (strategicznych);
  - 2) day-to-day business;
  - 3) czynności korporacyjnych: podejmowanych przez zarząd na mocy przepisów ustawy, nie są one związane bezpośrednio z prowadzeniem przedsiębiorstwa spółki, lecz mają na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania spółki, ochrony interesów akcjonariuszy lub osób trzecich.

4. Pozycja rady dyrektorów p.s.a., kompetencje:

- Rada dyrektorów może się składać z **dyrektorów wykonawczych i niewykonawczych**.
- Zadania rady: podejmowanie decyzji zarządczych, reprezentacja spółki oraz sprawowanie nadzoru nad prowadzeniem spraw spółki;
- **Aktywny udział dyrektorów niewykonawczych w prowadzeniu przedsiębiorstwa spółki;**

**5. Organizacja pracy organu
zarządczego – Zalety i wady**

Organizacja pracy organu zarządczego

Zalety i wady (1)

- Podstawowym założeniem modelu dualistycznego jest **rozdzielenie organizacyjne i funkcjonalne kompetencji** zarządczych od kompetencji nadzorczych.
- Zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje spółkę, a rada nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki. Rada nadzorcza nie jest umocowana do wydawania wiążących poleceń oraz wyłączona jest możliwość łączenia stanowisk w obydwu tych organach.
- W systemie dualistycznym „dystans organizacyjny” między organami może skutkować **asymetrią informacyjną i słabszą efektywnością nadzoru** (niwelowana jednak poprzez **włączanie rady nadzorczej w strategiczne zarządzanie spółką**).
- Niezależnie od funkcji nadzorczych rady nadzorczej, **akcjonariuszom przysługuje prawo kontroli**.

Organizacja pracy organu zarządczego

Zalety i wady (2)

- Z kolei, w modelu monistycznym dochodzi do **zespolenia kompetencji zarządczych i nadzorczych** w jednym organie, radzie dyrektorów. Zapewnia to bezpośrednie włączenie członków organu odpowiedzialnych za nadzór nad prowadzeniem spraw spółki w proces zarządczy;
- Sposób podejmowania decyzji biznesowych przez radę dyrektorów ustalany jest elastycznie w umowie spółki lub regulaminie zarządu;
- Obligatoryjne działanie wszystkich dyrektorów w sprawach dot. decyzji o strategicznym znaczeniu dla spółki, ustalaniu rocznych i wieloletnich planów biznesowych, ustalania struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa spółki i ukształtowania podstawowych funkcji związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa, a także czynności dla których wymaga tego ustawa lub umowa spółki;

Organizacja pracy organu zarządczego

Zalety i wady (3)

- Możliwość **delegacji czynności prowadzenia przedsiębiorstwa spółki (czynności zarządczych) na jednego lub kilku dyrektorów wykonawczych**. Delegacja następuje na mocy umowy spółki, regulaminu rady lub w uchwale rady.
- Dopuszczono możliwość tworzenia **komitetów złożonych z dyrektorów wykonawczych oraz komitetów dyrektorów niewykonawczych**, co sprzyja dostosowaniu struktury zarządczej spółki do indywidualnych potrzeb spółki oraz usprawnieniu podejmowania decyzji. Powołanie komitetów złożonych z dyrektorów niewykonawczych i wykonawczych skutkuje funkcjonalnym rozdzieleniem kompetencji zarządczych i nadzorczych.

Organizacja pracy organu zarządczego

Zalety i wady (4)

- Model monistyczny zapewnia większą elastyczność alokacji kompetencji pomiędzy poszczególnymi członkami organu; określenie zakresu delegacji czynności zarządczych przez samą radę. Powołanie zaś komitetów wykonawczych i niewykonawczych zmniejsza ryzyko konfliktu interesów wewnątrz organu z uwagi na łączenie funkcji zarządczej i nadzorczej.
- **Model monistyczny może być chętniej wybierany przez zagranicznych inwestorów** (podobieństwo do własnego systemu prawnego, inwestorzy np. z USA, UK).
- **Niektóre z założonych już p.s.a. przyjęły model monistyczny (najczęściej powołanie jednego lub dwu dyrektorów).**

An aerial photograph of a road at night, illuminated by streetlights. A single car is visible on the road, casting a shadow. The road is flanked by a concrete barrier and a gravel shoulder. The background is dark, suggesting a forest or trees. The overall mood is quiet and contemplative.

**Czy jest jakiś najlepszy
model organizacji
spółki dla startupów?**

Relacje organu zarządczego wobec walnego zgromadzenia

- Możliwość wydawania wiążących poleceń;
- Powoływanie i odwoływanie członków zarządu, w razie braku rady nadzorczej lub jeśli tak stanowi umowa spółki;
- Powoływanie i odwoływanie dyrektorów rady dyrektorów;
- Każdoczesne prawo odwołania członka zarządu lub rady dyrektorów;
- Obowiązek uzyskania zgody walnego zgromadzenia na podjęcie określonej czynności;

Relacje zarządu wobec rady nadzorczej (model dualistyczny)

- Powoływanie i odwoływanie członków zarządu;
- Zakaz wydawania wiążących poleceń zarządowi;
- Rozszerzenie uprawnień rady nadzorczej w umowie spółki;
- Określenie uchwałą rady czynności podejmowanych przez zarząd, wymagających zgody rady;

**Dziękuję Państwu
za uwagę!**

Dane kontaktowe

BSJP

Law. Results. Efficiency.

dr Katarzyna Reszczyk - Król
Senior Associate | adwokat

katarzyna.reszczyk-krol@bsjp.pl

T +48 22 279 31 00

Katarzyna Reszczyk-Król doradza przy bieżącej obsłudze spółek, restrukturyzacji spółek i grup spółek oraz fuzji i przejęć, a także transakcjach typu share deal i asset deal. Uczestniczy również w doradztwie prawnym dotyczącym rozwiązania spraw spornych (także arbitraż) w zakresie projektów budowlanych oraz obiektów infrastruktury (kontrakty typu FIDIC i non-FIDIC). Z kancelarią jest związana od 2013 roku. Adwokat od 2014 roku.

Absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz stypendystka na Uniwersytecie w Kolonii. W 2017 roku obroniła pracę doktorską pt. "Prowadzenie spraw spółki akcyjnej przez zarząd".

W latach 2016 – 2019 członek zespołu ds. rekomendacji przepisów regulujących prostą spółkę akcyjną przy Ministerstwie Rozwoju.

Prelegentka na krajowych i zagranicznych konferencjach oraz szkoleniach, autorka artykułów naukowych, współautorka komentarza do Kodeksu spółek handlowych w zakresie prostej spółki akcyjnej.

Doradza w języku polskim, angielskim i niemieckim.

Nasze biura

Warszawa

ul. Twarda 18
00-105 Warszawa
T +48 22 279 31 00
F +48 22 279 31 11

Poznań

ul. Hłakowiczówny 11
60-789 Poznań
T +48 61 850 19 26
F +48 61 850 19 27

Gdańsk

ul. Łostowicka 29
80-121 Gdańsk
T +48 58 340 43 85
F +48 58 340 43 90

Katowice

ul. Uniwersytecka 13
40-007 Katowice
T +48 32 253 68 77
F +48 32 253 68 87

Biura partnerskie

Wrocław

ul. Grabiszyńska 10 lok.4
53-502 Wrocław
T +48 71 390 13 72
F +48 71 390 13 79

Szczecin

ul. Piłsudskiego 1a
70-420 Szczecin
T +48 91 433 02 30
F +48 91 433 09 30

Znajdź nas

www.bsjp.pl/en/

www.linkedin.com/company/bsjp-brockhuis-jurczak-prusak-sp-k

<https://twitter.com/bsjplegal>

